

2024-01-24

§ 10 2023.541 KS

Aktieägartillskott till Alingsåshem lokaler AB

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade i sin budget inför 2023–2025 att ge kommunledningskontoret i uppdrag att ta fram en kommunkoncernövergripande handlingsplan för välfärdens finansiering under 2020-talet. Kommunstyrelsen antog handlingsplanen den 11 december 2023, § 217.

Syftet med handlingsplanen är att genomföra genomtänkta långsiktiga åtgärder för att underlätta för kommunen att kunna hantera kommande kostnadsökningar, framförallt gällande kommunens lokaler. Åtgärderna som omnämns är av övergripande karaktär och flera av områdena kräver ytterligare utredning och beslut för genomförande, exempelvis aktieägartillskott till Alingsåshem lokaler AB.

Beredning

Kommunledningskontoret har i skrivelse den 19 januari 2024 lämnat följande yttrande:

Alingsås kommun har ett stort behov av flera nya verksamhetslokaler under kommande mandatperioder. Kommunledningskontoret ser med fördel att det är det kommunala bolaget Alingsåshem lokaler AB som blir ägare för dessa lokaler. Av bolagets ägardirektiv framgår också att grundprincipen är att bolaget ska äga de lokaler där kommunen förväntas bedriva verksamhet under en längre tid.

För att det kommunala bolaget ska kunna hantera detta på ett finansiellt ansvarsfullt sätt bör en av åtgärderna vara att kommunen ger ett ovillkorat aktieägartillskott om 500 mnkr till bolaget för att minska skuldsättningsgraden och samtidigt stärka soliditeten. I den budget som Fastighetskoncernen Alingsåshem AB lämnat in för åren 2024-2026 framgår att fastighetskoncernen framfört ett lånebehov om drygt 700 mnkr för dessa år. Ett tillskott från ägaren innebär minskad skuldsättning för dotterbolaget och därmed lägre räntekostnader för bolaget. Lägre kostnader för bolaget innebär att hyrorna för kommunens förvaltningar kan hållas på en lägre nivå vid nytecknande och avtalsförlängning än vad som hade blivit fallet utan aktieägartillskottet. För kommunkoncernen som helhet är det en fördel att kunna nyttja viss överlikviditet i kommunen genom att tillföra medel till ett dotterbolag i behov av medel. Det innebär också lägre räntekostnader för hela kommunkoncernen vilket är fördelaktigt i dagsläget med höga räntenivåer och osäkerhet i omvärlden. Lägre belåning innebär också förmånligare räntevillkor från långivarna i normalfallet. Egna medel är att föredra för att finansiera kommunkoncernens investeringar.

Alingsåshem lokaler AB konstaterar i sin senaste årsredovisning att en av bolagets största risker är ökande räntekostnader, vilket på sikt försvårar bolagets möjligheter att bidra till kommunens allt högre krav på investeringar. Med en fortsatt ökning av antalet invånare kommer kommunen fortsatt ha ett stort behov av upprustade och nya verksamhetslokaler.

I årsredovisningen för 2022 kan utläsas att för första gången på lång tid så minskade bolagets soliditet, till största delen på grund av den höga investeringstakten gällande verksamhetslokaler. Ett aktieägartillskott skulle både minska bolagets skuldsättning och

2024-01-24

stärka soliditeten. Av bolagsordningen framgår att bolagets verksamhet ska bedrivas i ett långsiktigt och ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart perspektiv. Vidare framgår av bolagets ägardirektiv att ändamålet med bolagets verksamhet är att erbjuda kostnadseffektiv förvaltning och att säkerställa en stabil ekonomisk utveckling för att möjliggöra ett långsiktigt agerande. Bolaget är dessutom skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Det är bolagets styrelse som ansvarar för att följa bolagsordning och ägardirektiv och leva upp till ägarens krav om en hållbar ekonomi. I dagsläget är kommunens behov av verksamhetslokaler och bolagets investeringstakt mycket hög i förhållande till bolagets ekonomiska ställning.

Förslaget bedöms väsentligt underlätta för bolaget, styrelsen och kommunkoncernen att slippa lånefinansiera samtliga kommande investeringar och därmed riskera en hög skuldsättning.

Fastighetskoncernen står för merparten av de lån som kommunen tar upp och har således att ta hänsyn till kommunens nu gällande lånetak om 5 mdkr. Förslaget innebär att detta inte påverkar nivån på lånetaket utan kommunen kommer att finansiera aktieägartillskottet med egna medel och eventuell avyttring av värdepapper. Kommunledningskontoret gör bedömningen att eventuell ytterligare upplåning därför inte bedöms vara aktuell de närmaste åren.

Aktieägartillskottet kan inte lämnas direkt till Alingsåshem lokaler AB utan måste lämnas till respektive dotterbolag i olika steg. Alingsås kommun lämnar ett ovillkorat aktieägartillskott till AB Alingsås Rådhus, som sedan lämnar ett ovillkorat aktieägartillskott till Fastighetskoncernen Alingsåshem AB som i sin tur slutligen lämnar ett ovillkorat aktieägartillskott till Alingsåshem lokaler AB. Respektive bolagsstyrelse behöver fatta beslut om aktieägartillskottet till Alingsåshem lokaler AB.

Beslut

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beviljar AB Alingsås Rådhus ett ovillkorat aktieägartillskott om 500 mnkr.
2. AB Alingsås Rådhus får i uppdrag att ge ett ovillkorat aktieägartillskott om 500 mnkr till Fastighetskoncernen Alingsåshem AB.
3. Fastighetskoncernen Alingsåshem AB får i uppdrag att ge ett ovillkorat aktieägartillskott om 500 mnkr till Alingsåshem lokaler AB.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Aktieägartillskott till Alingsåshem lokaler AB